

Nr 32.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse för O. Damberg m. fl. från viss betalningsskyldighet; given Stockholms slott den 23 januari 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Pehrsson-Bramstorp.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson-Bramstorp, anför:

Den 13 juli 1940 utbröt eld å kronoparken Trehörningen och hemmansägaren O. A. Näslund, Åsele socken, tillhöriga fastigheterna Tallberg 1¹⁴ och 1¹⁶ i Åsele socken, varvid av kronomarken omkring 68 hektar eldhärjades.

Genom Åsele tingslags häradsrätts lagakraftvunna utslag den 28 oktober 1940 dömdes hemmansägaren Olof August Damberg och arbetaren Kjell Gösta Ingelsson, båda i Tallberg, Älgsjöås, ävensom lägenhetsägaren Jonas Robert Ställhult och arbetaren Nils Robert Nilsson, båda i Älgsjö, Älgsjöås, för vållande till skogsbranden, Damberg och Ställhult till vardera 40 dagsböter samt Ingelsson och Nilsson till vardera 20 dagsböter. Beloppet av varje dagsbot bestämdes för Damberg och Nilsson till 1 krona samt för Ställhult och Ingelsson till 1 krona 50 öre. Nämnda personer förpliktades därjämte att till Kungl. Maj:t och kronan utgiva skadestånd med 1,380 kronor.

I skrivelse den 18 februari 1941 ha Damberg, Ingelsson och Stållhult anhållit att bliva befriade från skyldigheten att erlägga det utdömda skadeståndet. Häröver ha infordrade utlåtanden avgivits dels den 10 november 1941 av domänstyrelsen, därvid jämväl överlämnats yttranden av vederbörande jägmästare samt överjägmästaren i Mellersta Norrlands distrikt, dels ock den 21 november 1941 av statskontoret.

Av förenämnda häradsrättsutslag inhämtas följande rörande uppkomsten av ifrågavarande skogsbrand.

Damberg, Ingelsson, Stållhult och Nilsson hade natten till den 13 juli 1940 hjälpts åt att uppgöra eld vid sin lägerplats å norra stranden av Gideälv ungefär mitt emellan Stugforsen och Holmforsen, utan att dessförinnan vidtaga erforderliga åtgärder till förhindrande av dess spridning. Påföljande morgon hade eld brunnit i eldgruppen. Ingelsson och Nilsson hade först lämnat lägerplatsen. Ingelsson hade sedermera återvänt för att taga hand om sin utrustning. Någon minut efter det Ingelsson ånyo avlägsnat sig, hade Damberg och Stållhult lämnat lägerplatsen. Damberg hade dessförinnan slagit vatten över eldgruppen. Det oaktat hade elden senare spritt sig till den kringliggande skogsmarken. Vid tillfället hade rått stark torka.

Rörande Dambergs, Ingelssons, Stållhults och Nilssons personliga och ekonomiska förhållanden har upplysts följande.

Olof Damberg är gift och har 8 minderåriga barn. Hans tillgångar ha värderats till 19,050 kronor, varav å fastigheten 43/640 mantal Tallberg nr 1 belöpa 16,300 kronor (taxeringsvärdet). Skulderna ha uppgivits till 1,690 kronor. Därutöver är Damberg skyldig utgiva födoråd till sin fader, vilket åtagande uppskattats till ett värde av 1,000 kronor för år.

Kjell Ingelsson är jämte sin moder och en broder delägare i boet efter sin avlidne fader. Boets tillgångar uppgå till 15,160 kronor och skulderna till 6,460 kronor. Bland tillgångarna märkes främst en jordbruksfastighet under hemmanet Tallberg nr 1, taxeringsvärderad till 13,200 kronor. Fastigheten brukas av bröderna Tallberg, vilka därjämte försörja sin moder.

Jonas Robert Stållhult är jämte en dotter delägare i boet efter sin avlidna hustru. Tillgångarna ha värderats till 2,807 kronor och skulderna till 2,587 kronor. Bland tillgångarna har upptagits en fastighet, taxerad till 1,600 kronor.

Nils Robert Nilsson har uppgivits sakna utmätningsbar egendom. Han är familjeförsörjare.

Jägmästaren har tillstyrkt bifall till sökandenas framställning samt vidare anfört följande.

De fyra personer, det rör sig om, äro samtliga duktiga arbetare och vana flottare, som förut aldrig varit utsatta för liknande missöde. Vid tillfället rådde stark värme och blåst, varför elden var svår att begränsa, vilket dock lyckades redan på aftonen första dagen. 68 hektar mark å kronoparken och ungefär lika stor areal å angränsande enskild mark hade då övergått av elden. Det hastiga uppbrottet hade skett på grund av brötbildning i en fors ett stycke från lägerplatsen. Vad Stållhult och Nilsson beträffar sakna dessa utmätningsbara tillgångar. Skadeståndet skulle då gäldas av Ingelsson och Damberg. Den förras ekonomiska ställning är även svag och Damberg, som har en stor familj att försörja, skulle drabbas hårt, om han bleve ålagd betala hela beloppet. Något anspråk på ersättning från den enskilde markägarens sida har ej gjorts.

Överjägmästaren har — under framhållande att några förmildrande omständigheter i själva sakfrågan icke kunde sägas föreligga — icke kunnat tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Domänstyrelsen har med hänsyn till vad som upplysts dels om sökandenas ekonomiska förhållanden, dels att krav på ersättning ej framställts från ägare till av skogselden berörd enskild mark, och då det torde kunna antagas, att såväl sökandena som andra flottare och skogskarlar redan genom rättegången och sökandena ådömda böter fått en allvarlig varning att för framtiden iakttaga aktsamhet med eld i skogsmark, förklarar sig för sin del icke ha något att erinra mot bifall till framställningen.

Statskontoret har med hänsyn till föreliggande förhållanden ansett sig böra tillstyrka, att statsverkets skadeståndskrav nedsattes till 150 kronor under villkor att detta belopp inbetalades före den 1 juli 1942.

Av den i ärendet förebragta utredningen synes framgå, att ett uttagande av det ådömda skadeståndet åtminstone för närvarande icke torde kunna ske hos Stållhult och Nilsson på grund av nämnda personers svaga ekonomiska ställning samt att även Ingelssons och Dambergs personliga och ekonomiska förhållanden äro sådana, att ett verkställande av skadeståndsdomen skulle drabba dem hårt. På grund härav och med hänsyn till övriga i ärendet föreliggande omständigheter finner jag det skäligt, att en lindring i den ådömda skadeståndsskyldigheten medgives. I anslutning till statskontorets förslag torde Damberg och hans medparter böra mot inbetalande till domänverket av 150 kronor befrias från därefter återstående skadeståndsskyldighet. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma den tidpunkt, inom vilken ifrågavarande betalningsskyldighet skall vara fullgjord. Frågan torde böra underställas riksdagens prövning.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen,

att Olof Damberg, Kjell Ingelsson, Jonas Robert Stållhult och Nils Robert Nilsson må befrias från vidare skadeståndsskyldighet till kronan på grund av Åsele tingslags häradsrätts förenämnda utslag den 28 oktober 1940, under förutsättning att de gemensamt inom tid, som Kungl. Maj:t må bestämma, till domänverket inbetala ett belopp av 150 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen bifaller Hans Maj:t Konungen samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. Gullstrand.

The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work. It is followed by a detailed account of the various projects and the results achieved. The report concludes with a summary of the work done and the prospects for the future.

The second part of the report deals with the financial situation of the organization. It gives a detailed account of the income and expenditure for the year and shows how the funds have been used. It also discusses the financial position of the organization and the measures taken to improve it.

The third part of the report deals with the administrative work of the organization. It gives a detailed account of the various departments and the work done in each. It also discusses the administrative arrangements and the measures taken to improve them.

The fourth part of the report deals with the general work of the organization. It gives a detailed account of the various projects and the results achieved. It also discusses the general work of the organization and the measures taken to improve it.